

Γύρω Γύρω η Πρώτη, στη μέση το Σχολείο

6/11/2020

Κουταβά Βασιλική
Ιωακειμίδη Σοφία

Σκοπός

Ο σκοπός της εργασίας είναι να γνωρίσουν οι μαθητές της Α΄ τάξης τον περιβάλλοντα χώρο του σχολείου, τόσο μέσα όσο και έξω από αυτό. Να γνωρίσουν την ιστορία του και να υιοθετήσουν πρακτικές παλαιότερων χρόνων για τη βελτίωση της ζωής τους. Να ανακαλύψουν τις ευεργετικές ιδιότητες που έχει για τον άνθρωπο η επαφή με τη γη.

Στόχοι

- Να γνωρίσουν οι μαθητές το σχολείο (υλικοτεχνικό και ανθρώπινο δυναμικό).
- Να μάθουν οι μαθητές να αναγνωρίζουν το άλσος που γειτνιάζει με το σχολείο τους.
- Να κάνουν έρευνα πεδίου του άλσους με προσέγγιση τον ελαιώνα και βιωματική παρακολούθηση όλης της διαδικασίας συλλογής ελιάς ως και παραγωγής λαδιού
- Να δουλεύουν ομαδοσυνεργατικά και βιωματικά.
- Να μάθουν οι μαθητές την έννοια της πολιτιστικής κληρονομιάς του σχολείου τους
- Να ανακαλύψουν οι μαθητές τις καθημερινές συνήθειες των παλαιότερων μαθητών του σχολείου μέσω των συνεντεύξεων των γιαγιάδων-μαμάδων που φοιτούσαν σε αυτό.
- Να ανακαλύψουν οι μαθητές τις ομοιότητες και τις διαφορές του σχολείου παλιά και τώρα.
- Να γνωρίσουν οι μαθητές καινούριες τεχνολογίες για την παραγωγή υλικού.
- Να συλλέγουν πληροφορίες από το διαδίκτυο και τις εγκυκλοπαίδειες και να τις χρησιμοποιούν.
- Να φτιάχνουν ερωτηματολόγιο και να παίρνουν συνέντευξη
- Να αναπτύσσουν κινητικές δεξιότητες και δεξιότητες προσανατολισμού.
- Να γνωρίσουν την έννοια της χρονογραμμής
- Να δημοσιευτούν οι εργασίες στο Blog της τάξης «Σούπερ Πρώτη», <https://blogs.sch.gr/vkoutava/> και στην ιστοσελίδα του σχολείου <http://1dim-amarous.att.sch.gr>
- Σύνδεση με μαθήματα της Γλώσσας, των Μαθηματικών και της Μελέτης Περιβάλλοντος

Θεωρητικό υπόβαθρο Εργασίας

i. Ομαδοσυνεργατικότητα

Οι κυριότεροι σκοποί της ομαδοσυνεργατικής μάθησης και διδασκαλίας αφορούν:

- στον Κοινωνικό τομέα:

Οι μαθητές ασκούνται να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες, να παίρνουν αποφάσεις, να προγραμματίζουν δραστηριότητες, να συνεργάζονται αποδοτικά, να σέβονται τα δικαιώματα των άλλων, να αναλαμβάνουν την ευθύνη για τις πράξεις τους (*Holf, 1993, Meyer, 1987*).

- στον Νοητικό τομέα:

Οι μαθητές ασκούνται στο να εκφράζουν τις σκέψεις τους με ακρίβεια, να ασκούν κριτική, να συζητούν εποικοδομητικά, να εξελίσσουν τις πνευματικές τους ικανότητες.

- στον Συναισθηματικό τομέα:

Οι μαθητές ασκούνται στο να εκφράζουν τις σκέψεις τους με ακρίβεια, να ασκούν κριτική, να συζητούν εποικοδομητικά, να εξελίσσουν τις πνευματικές τους ικανότητες (*Shlomo, 1990*).

- στον Ψυχοκινητικό τομέα:

Οι μαθητές παρακινούνται να κινούνται ελεύθερα και να εκφράζονται αυθόρμητα, να αναπτύσσουν τις χειροτεχνικές τους δεξιότητες, να γίνονται ικανοί για αποτελεσματικότερη μη γλωσσική επικοινωνία (*Kutnick και Rogers, 1994*).

Οι άξονες που πρέπει να ληφθούν υπόψη σε ό,τι αφορά τον σχηματισμό των ομάδων είναι:

- i. Η σύνθεση των ομάδων: Τα κύρια κριτήρια που προτείνονται για την ομαδοποίηση των μαθητών είναι η σχολική επίδοση, τα ενδιαφέροντα, το φύλο.
- ii. Το μέγεθος των ομάδων: Αποτελεσματικότερες θεωρούνται ότι είναι οι τριμελείς, οι τετραμελείς και οι πενταμελείς ομάδες.

Κυριότερες προϋποθέσεις για την επιτυχή αξιοποίηση της ομαδοσυνεργατικής τεχνικής θεωρούνται:

- α. Η άσκηση των μαθητών: όσο περισσότερο συνηθισμένοι είναι οι μαθητές στην τεχνική αυτή τόσο καλύτερα θα είναι τα αποτελέσματά της. Γι' αυτό και θα πρέπει η εφαρμογή της να είναι συστηματική και σχεδόν εβδομαδιαία.
- β. Η ετοιμότητα και η κατάρτιση του εκπαιδευτικού: η γνώση της θεωρητικής τεκμηρίωσης της παραπάνω τεχνικής θα υποστηρίξει το έργο του εκπαιδευτικού. Παράλληλα, ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να γνωρίζει ότι η ομαδοσυνεργατική τεχνική δεν υπόκειται σε συνηθισμένο παιδαγωγικό κλίμα και συνθήκες, όπως η ησυχία των μαθητών και η ακινησία τους στο θρανίο.
- γ. Η κυκλική ή σε σχήμα Π διάταξη των θρανίων.
- δ. Η εκ των προτέρων κατανομή του ρόλου τής κάθε ομάδας: η κάθε ομάδα πρέπει να γνωρίζει από την έναρξη της διαδικασίας με τι πρόκειται να ασχοληθεί, ώστε να αποφύγουμε την απώλεια χρόνου.
- ε. Η εκ των προτέρων περιγραφή των σταδίων της εργασίας τής κάθε ομάδας: οι ομάδες πρέπει να γνωρίζουν τις φάσεις τής εργασίας που τους έχει ανατεθεί, ώστε να διασφαλιστεί κατά το δυνατόν η κατεύθυνση τής εργασίας και το αποτέλεσμα τής.

ii. Βιωματική μάθηση

«Μόνο ό,τι δέχτηκες με την ψυχή σου, αυτό μόνο μαθαίνεις και αυτό ενσωματώνεις στη ζωή σου και τον χαρακτήρα σου»

Dewey

Οι κυριότερες αρχές της βιωματικής μάθησης συνοψίζονται στα εξής:

- i. Η βιωματική μάθηση αξιοποιεί τα βιώματα των μαθητών ή προκαλεί νέα βιώματα
- ii. «Από την εμπειρία για την εμπειρία και μέσω της εμπειρίας» (*Dewey, 1938*)
- iii. Ενθαρρύνει τον μαθητή να συμμετέχει ενεργητικά στη διαδικασία της μάθησης και να οικειοποιείται το θέμα που προσεγγίζει μέσω της επένδυσης προσωπικού ενδιαφέροντος (*Kolb, 1984*)
- iv. Τον προτρέπει να ερευνά, ν' ανακαλύπτει, να ενεργοποιεί τη φαντασία του και τη δημιουργικότητα του
- v. Προτείνει την αναζήτηση ή τη δημιουργία νοήματος αντί της απομνημόνευσής πληροφοριών
- vi. Στοχεύει στην απαρτίωση της νοητικής και συγκινησιακής διαδικασίας, κινητοποιώντας τον μαθητή διανοητικά και συναισθηματικά, αφού είναι παραδεκτό ότι η μάθηση βασίζεται στη σχέση και την αλληλεπίδραση γνώσης και συναισθηματικών διεργασιών
- vii. Βοηθά τον μαθητή να αντιληφθεί τον ρόλο των κοινωνικών, οικονομικών, ιστορικών και πολιτισμικών παραγόντων στη διαμόρφωση του κοινωνικού γίνεσθαι και να συνειδητοποιήσει τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές συνιστώσες συναντώνται με την προσωπική του ιστορία (*Postle, 1993*)
- viii. Προωθεί την αυτογνωσία του μαθητή

iii. Χρήση νέων τεχνολογιών

Η χρήση νέων τεχνολογιών παίζει σημαντικό ρόλο στην πραγματοποίηση της εργασίας μας συγκεκριμένα:

Σύμφωνα με τα συμπεράσματα της συγκριτικής έρευνας που διεξήγαγε το εργαστήριο «Εργασία» του Πολυτεχνείου Κρήτης στα πλαίσια του ερευνητικού προγράμματος «Αστρολάβος – Ανάπτυξη Συστήματος Πιστοποίησης Προσόντων Στελεχών Πληροφορικής στις Χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης» σε Ελλάδα, Σουηδία και Ολλανδία με θέμα την εκπαίδευση και την κατάρτιση στην πληροφορική στις προαναφερθείσες χώρες, όπου υποστηρίζεται ότι οι εκπαιδευτικοί του δημοτικού χρησιμοποιούν τους υπολογιστές για να διευκολυνθούν στη διδασκαλία μιας σειράς μαθημάτων μεταξύ των οποίων και η ιστορία, χωρίς αυτό να επιβάλλεται από τα αντίστοιχα Υπουργεία Παιδείας (Αλεξανδράτος, 2005, σ.31).

Επίσης, με την έρευνα των Coxetal (1999), η οποία απευθύνθηκε σε δείγμα 44 αντρών και 28 γυναικών εκπαιδευτικών ηλικίας κατά μέσο όρο 42 ετών, οι οποίοι είχαν ενσωματώσει τις νέες τεχνολογίες στη διδακτική τους πράξη, οι λόγοι που διαπιστώθηκε ότι είναι οι σημαντικότεροι για αυτούς στο να διδάσκουν με τη χρήση των νέων τεχνολογιών είναι ότι το μάθημα τους γίνεται πιο ενδιαφέρον, πιο εύκολο, πιο διασκεδαστικό, με μεγαλύτερη ποικιλία και πιο παρακινητικό για τους μαθητές.

Επιπροσθέτως οι πιο προσωπικοί λόγοι που επικαλέστηκαν σύμφωνα με την Mumtaz αφορούσαν:

- τη βελτίωση της παρουσίασης του διδακτικού υλικού,
- την ευκολότερη πρόσβαση στους υπολογιστές για προσωπική χρήση,
- την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση και την παροχή επαγγελματικής υποστήριξης μέσω διαδικτύου. (Mumtaz, 2000, σ.323).

Οι εκπαιδευτικοί σύμφωνα με τους Γιαβρίμη κ.α. δηλώνουν ότι οι Τ.Π.Ε, εκτός των άλλων που προαναφέρθηκαν, συμβάλλουν και στην εισαγωγή μαθητοκεντρικών μοντέλων διδασκαλίας στην εκπαιδευτική πράξη (Διαμαντάκη κ.α., 2001, στο Γιαβρίμη κ.α., σ.634).

iv. Μελέτη πεδίου

Είναι μια εκπαιδευτική διαδικασία που πραγματοποιείται εκτός της σχολικής τάξης και έχει στόχο την απόκτηση βιωματικών εμπειριών από τους μαθητές.

Τα στάδια υλοποίησης είναι τα εξής:

A. Προετοιμασία

B. Ο εκπαιδευτικός της ομάδας θα πρέπει να επισκεφτεί το χώρο της μελέτης και να οργανώσει την συζήτηση στην τάξη με στόχο την διατύπωση των στόχων μελέτης του συγκεκριμένου χώρου μαζί με τα παιδιά, τις δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιηθούν κατά την διάρκεια της μελέτης και να καθορίσουν πηγές πληροφόρησης.

Γ. Οι μαθητές προετοιμάζονται για τις δραστηριότητες που θα πραγματοποιήσουν κατά τη διάρκεια της επίσκεψης.

Δ. Εργασίες στο πεδίο

Ε. Οι μαθητές πραγματοποιούν την έρευνα στο πεδίο μέσα από συγκεκριμένες δραστηριότητες ανά ομάδα.

Στ. Εργασία στην τάξη

Z. Επιστρέφοντας στο σχολείο πραγματοποιούν εκπαιδευτικές δραστηριότητες όπως διεξαγωγή πειραμάτων για την επαλήθευση ή την απόρριψη υποθέσεων, σύνθεση και κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της μελέτης.

H. Κατά την εργασία στο πεδίο είναι απαραίτητο να γίνεται προσεκτικός σχεδιασμός της διαδρομής ώστε να αποφεύγονται επικίνδυνες καταστάσεις, να χωρίζονται οι μαθητές σε μικρές ομάδες και να συνοδεύονται από ανάλογο αριθμό εκπαιδευτικών και να επιλέγεται η κατάλληλη εποχή για την πραγματοποίηση της μελέτης.

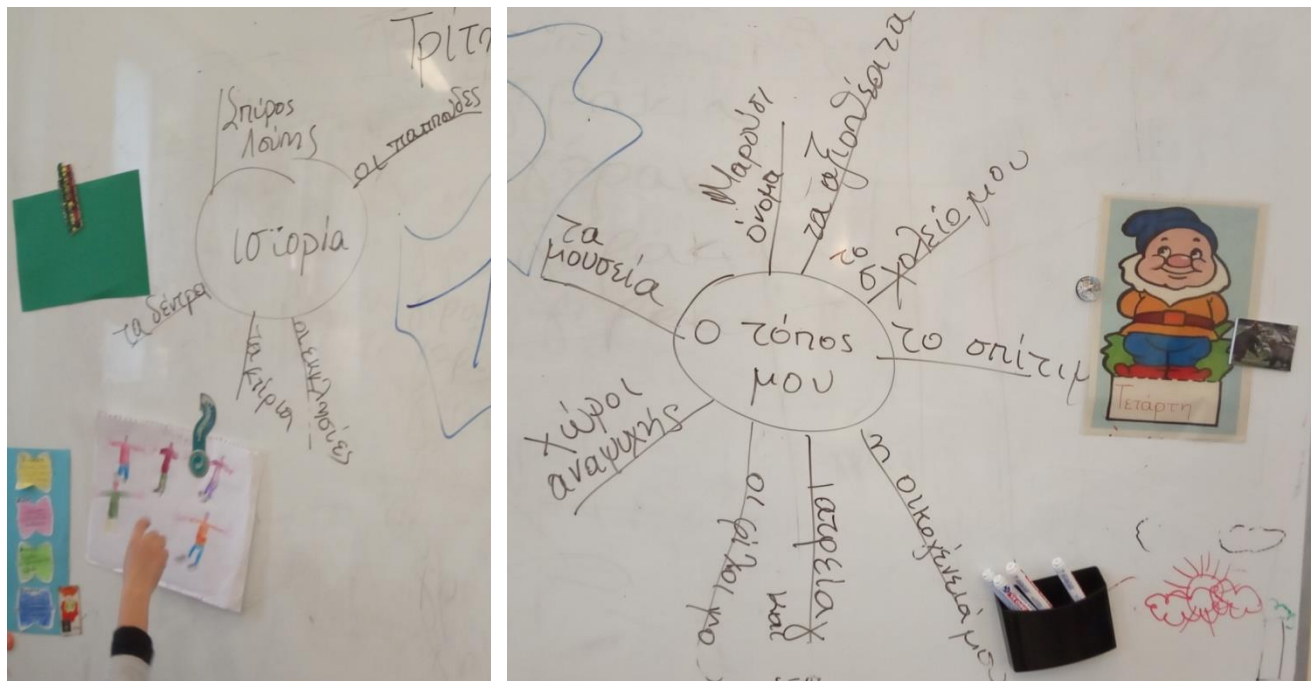
Εργασία

Η εργασία υλοποιήθηκε από τις δασκάλες Κουταβά Βασιλική και Ιωακειμίδη Σοφία, στη Β΄ τάξη του 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμαρουσίου κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους 2019-2020. Το πλήθος των μαθητών ήταν 45 και συμμετείχαν οι εξής μαθητές:

Αναμορλίδης Ιωάννης
Ανδρέατος Φίλιππος
Γκιέτσι Γκαμπριέλ
Γιαννάκης Άγγελος
Κακαράντζας Ευθύμιος
Καλύβας Θεόδωρος
Λύκος Χρίστος
Μοζεράς Ανδρέας
Νάσιου Φίλιππος
Παντατοσάκης Πιέρρος
Σέβα Γιώργος
Τσαμόπουλος Κωνσταντίνος
Αναμορλίδη Λαμπρινή-Γεωργία
Γιαλουράκη Μαρία
Γιώγου Αθηνά
Γρυπάρη Φλωρεντία-Νεκταρία
Κατσιχτή Μικαέλα
Κοβάνη Κωνσταντίνα
Μουντζούρη Κωνσταντίνα - Μαρία
Νικολοπούλου Δωροθέα
Σπηλιωτοπούλου Αγγελίνα
Τακτικού Αντιγόνη
Ψαριανού Πηνελόπη

Αργυρίου Κωνσταντίνος
Γιακουμέλης Σπυρίδων
Κόντος Γεώργιος
Κοπελούδης Δημήτρης
Λιν Ζε Ρούι
Μαργαρίτης Ορφέας
Νίκου Γρηγόριος
Πρινωτάκης Εμμανουήλ
Πετράκος Αντώνιος
Τσακαρισιάνος Άρης
Χαρίσης Άγγελος-Νεκτάριος
Τσιορμπατζούδης Χρήστος
Αριστοτελίδου Ραφαέλα
Βάρη Ιωάννα
Γερουλάνου Ανδριάννα
Γκελερή Ναταλία-Θωμαΐς
Ιατρίδη Ίριδα
Καστρινάκη Γεωργία
Μουστακίδου Σοφία
Πετρίτου Αικατερίνη
Τζεβελεκίδου Δήμητρα
Τσώκου Όλγα-Μαρία

Μια ιδέα γεννιέται γύρω από το σχολείο μας

Με αφορμή την ενότητα στη Μελέτη Περιβάλλοντος, έγινε στον πίνακα καταιγισμός ιδεών σχετικά με τον τόπο μου. Τα παιδιά είχαν πάρα πολλές ιδέες. Ανέφεραν το μουσείο Λαϊκής Τέχνης, το σχολείο, τα εμπορικά μαγαζιά, τα κέντρα αναψυχής, τα αξιοθέατα, τα ιατρεία και το σπίτι τους, τον Σπύρο Λούη. Συζητήσαμε τι γνωρίζουμε γι' αυτά.

Στραφήκαμε στην επιλογή «το σχολείο μου», βγήκαμε έξω και παρατηρήσαμε τι είναι γύρω γύρω από το σχολείο μας. Προσανατολοστήκαμε, είδαμε πως η Ανατολή του ήλιου γίνεται από το βουνό Πεντέλη που φαίνεται καθαρά από την αυλή μας. Μιλήσαμε και για τα σημεία του ορίζοντα.

Το σχολείο συνορεύει με το άλσος Συγγρού, με το Γυμνάσιο και το Λύκειο, τη Λεωφόρο Κηφισίας και έναν πεζόδρομο στην οδό Πλαστήρα. Παρατηρήσαμε και το βουνό της Πεντέλης. Αφού απαντήσαμε στο ερώτημα τι είναι γύρω από το σχολείο, θέσαμε ένα καινούριο: πώς να ήταν τα παλιά χρόνια το σχολείο μας και οι μαθητές;

Η ιστορία του σχολείου μας και ταξιδεύουμε στον χρόνο

Με αφορμή την ιστοσελίδα του σχολείου μας, μιλήσαμε για την ίδρυση του και τη χρήση του κατά τη διάρκεια το πολέμου. Μιλήσαμε για τον πρωθυπουργό Ελευθέριο Βενιζέλο και είδαμε φωτογραφίες της εποχής. Μιλήσαμε για τον αρχιτέκτονα Καραντινό και τη θέση του εκείνη την εποχή. Μιλήσαμε και για την Αλίκη Βουγιουκλάκη και τις ταινίες που είχε γυρίσει στο σχολείο μας.

Η ιστορία του Σχολείου μας

Πηγή: ιστοσελίδα 1^{ου} Δημοτικού Σχολείου Αμαρουσίου

<http://1dim-amarous.att.sch.gr/>

Η ίδρυση και ανέγερση του Σχολικού Συγκροτήματος Αμαρουσίου «εντάσσεται σε ένα ευρύτερο κυβερνητικό πρόγραμμα ενίσχυσης της Παιδείας, στο πλαίσιο της τρίτης κυβέρνησης Ελευθερίου Βενιζέλου(1928-1932), στο οποίο περιλαμβανόταν η κατασκευή χιλιάδων σχολικών κτιρίων». Στο πλαίσιο αυτό, το Μάρτιο του 1929, ο Κωνσταντίνος Γόντικας, ο τότε υπουργός Παιδείας, «εισηγήθηκε νομοσχέδιο ?Περί ανεγέρσεως σχολικών κτιρίων καθ' άπαν το κράτος».

Κατόπιν προτροπών του παλαιού Δ/ντή του σχολείου μας Ευάγγελου Δούση, ο οποίος κατάφερε να πείσει τους Κοινοτικούς Συμβούλους και τον τότε Πρόεδρο της Κοινότητας Αμαρουσίου Δημήτριο Μόσχα για την αναγκαιότητα ανέγερσης νέων διδασκαστηρίων, η Κοινότητα Αμαρουσίου «εκινήθη δραστηρίως». Μέχρι τότε τις ανάγκες φοίτησης των μαθητών της στοιχειώδους εκπαίδευσης του Αμαρουσίου κάλυπταν δύο δημοτικά σχολεία: το ένα εξ' αυτών, ήταν το ανεγερθέν το 1870, νεοκλασικό κτίριο της οδού Βασιλίσσης Σοφίας, το μετέπειτα Δημαρχείο της Κοινότητας Αμαρουσίου και σήμερα πια Ολυμπιακή Δημοτική Βιβλιοθήκη Σπύρος Λούης ή Διεθνές Ολυμπιακό Μουσείο Κεραμικής Γλυπτικής Δήμου Αμαρουσίου. Το εν λόγω κτίριο λειτούργησε ως Δημοτικό Σχολείο από το 1871 μέχρι την ανέγερση του σχολείου μας, αλλά και κατά την περίοδο της κατοχής.

Η Κοινότητα Αμαρουσίου άρχισε να αναζητά οικόπεδα κατάλληλα για την ανέγερση των νέων διδασκαστηρίων, γιατί «κατά την ισχύουσαν νομοθεσίαν οι Δήμοι και αι Κοινότητες [ήταν υποχρεωμένες] να προσφέρουν δωρεάν εις το Δημόσιον το οικόπεδον διά την ανέγερσιν διδασκαστηρίων ως και ορισμένον χρηματικόν ποσόν εκ της δαπάνης ανοικοδομήσεως

αυτών». Κατέληξε στο οικοπέδο που σήμερα βρίσκεται το σχολικό συγκρότημα του 1^{ου} Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου Αμαρουσίου, το οποίο ανήκε στη Μονή Ασωμάτων Πετράκη που ζητούσε για την παραχώρησή του 1.000.000 δραχμές. Φυσικά, το ποσό αυτό σε καμιά περίπτωση δεν το διέθετε η Κοινότητα Αμαρουσίου. Τότε, ο πρόεδρος της Δημήτριος Μόσχας και ο στρατηγός Ηλίας Διάμεσης επισκέφτηκαν τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τον Αρχιεπίσκοπο Αθηνών Χρυσόστομο Παπαδόπουλο και «κατόπιν συστάσεως αμφοτέρων τούτων» το Ηγουμενοσυμβούλιο της Μονής Πετράκη, το οποίο συμφώνησε στην πώληση του ανωτέρω οικοπέδου αντί του ποσού των 300.000 δραχμών.

Εκτός του ανωτέρου ποσού, η Κοινότητα είχε να επιλύσει και το ζήτημα της χρηματικής συμμετοχής της στην ανέγερση των διδακτηρίων, όπως απαίτησε ο τότε Υπουργός Παιδείας Γεώργιος Παπανδρέου, κατά την επίσκεψή του στο Μαρούσι, για να εγκρίνει την αγορά του οικοπέδου. Απέιλησε δε, σύμφωνα με τον Ανδρέα Ζαγκλή, με ματαίωση της ανέγερσης των διδακτηρίων, αν η Κοινότητα αδυνατούσε να έχει χρηματική συμμετοχή στην ανέγερσή τους. Γνωρίζοντας, ωστόσο, ότι η μικρή και χρεωμένη Κοινότητα Αμαρουσίου δεν είχε την οικονομική δυνατότητα, «*πρότεινε την υποθήκευσι των ακινήτων της [...] προσφερθείς μάλιστα να βοηθήση αυτήν εις την εξεύρεσιν του σχετικού ενυπόθηκου δανείου*» Πράγματι, υποθηκεύτηκαν τα μόνα ακίνητα που διέθετε η Κοινότητα – τα δύο παλαιά Δημοτικά κι έτσι εγκρίθηκε δάνειο 1.000.000 δραχμών από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την ανέγερση των διδακτηρίων.

Το Υπουργείο Παιδείας – μετά την αναδιοργάνωση το 1930, από τον Γεώργιο Παπανδρέου, του «Γραφείου Μελετών» του Αρχιτεκτονικού Τμήματός του, ανέθεσε τη σχεδίαση του σχολικού συγκροτήματος Αμαρουσίου στον Πάτροκλο Καραντινό, έναν από τους αντιπροσωπευτικότερους αρχιτέκτονες της Ελληνικής Αρχιτεκτονικής του 20ου αιώνα.

Ο Πάτροκλος Καραντινός, στο πλαίσιο του προγράμματος σχολικής αρχιτεκτονικής – του οποίου υπήρξε ένθερμος υποστηρικτής συμμετέχοντας στην ομάδα μελέτης του υπουργείου από το 1930 ως το 1938 – εκπόνησε «40 περίπου μελέτες, κατά μεγάλο ποσοστό πραγματοποιημένες. Τα σχολεία του ξεχωρίζουν για την ποικιλία των λύσεων και τον πλούτο της μορφοπλαστικής τους σύνταξης». Σχεδίασε το Σχολικό Συγκρότημα Αμαρουσίου το 1932. «*Ήταν το μεγαλύτερο από άποψη διαστάσεων έργο του στο πλαίσιο του υπουργικού προγράμματος. Αποτελούνταν από οκτατάξιο γυμνάσιο, δυο εξατάξια δημοτικά σχολεία σε ένα ενιαίο κτίριο μορφής Γ και από ένα τρίτο τμήμα που περιλαμβάνε υπόστεγο γυμναστικής με αποδυτήρια και λουτρά, καθώς και αίθουσα τελετών. Η τυπολογία του συνόλου [ήταν] αρκετά συμβατική: τα 3 κτίρια διανέμονταν στις 3 πλευρές ενός κεντρικού χώρου με αθλητικές εγκαταστάσεις*».

Η ανέγερση του σχολικού συγκροτήματος Αμαρουσίου θα πρέπει, όπως προκύπτει από τη χρονολόγηση που φέρουν τα σχέδια του Καραντινού, να άρχισε το 1932. Δεν μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πόσο διήρκεσε. Από προφορική μαρτυρία παλαιού μαθητή, το 1935 το σχολείο μας λειτουργούσε. Μια φωτογραφία διασώζει τα εγκαίνια του συγκροτήματος από τον Ελευθέριο Βενιζέλο και τον Γεώργιο Παπανδρέου, παρουσία του Δημητρίου Μόσχα, τα οποία έγιναν το 1932, προφανώς κατά την έναρξη ανέγερσης. Η νότια πτέρυγα του συγκροτήματος, αυτή των δημοτικών σχολείων, στέγαζε το 1^ο και το 2^ο Δημοτικό Σχολείο Αμαρουσίου. Η συστέγαση των δύο εξατάξιων σχολείων, διήρκεσε ως το 1995, έτος που καταργήθηκε οριστικά το 2^ο Δημοτικό Αμαρουσίου, για να παραμείνει μόνο το 1^ο Δημοτικό, ως δωδεκαθέσιο πια. Εν τω μεταξύ, το σχολικό έτος 1956-1957, στεγάστηκε και το 3^ο Δημοτικό Σχολείο Αμαρουσίου, πριν μεταφερθεί εκεί που βρίσκεται σήμερα. Τέλος, για μια δεκαετία (1980-1990), στις αίθουσες του σχολείου μας συστεγάστηκε και το 14^ο Δημοτικό Σχολείο Αμαρουσίου, το οποίο από το 1990 έχει οριστικά καταργηθεί.

Κατά τη διάρκεια της κατοχής, το σχολικό συγκρότημα Αμαρουσίου – σύμφωνα με προφορικές μαρτυρίες – επιτάσσεται από Γερμανούς και Ιταλούς και μετατρέπεται σε δύο νοσοκομεία για τους άνδρες των δυνάμεων κατοχής. Το Γυμνάσιο – σημερινό Λύκειο για τους Γερμανούς, το Δημοτικό, για τους Ιταλούς. Ωστόσο, όπως προκύπτει από το αρχείο μας, το σχολείο συνεχίζει να λειτουργεί ως θεσμός στη διάρκεια της κατοχής, έχοντας μεταφέρει όλες τις λειτουργίες του εκεί που ήταν και πριν στο Παλαιό Δημαρχείο Αμαρουσίου και σε παρακείμενο κτίριο της Πλατείας Ηρώων.

Η γενικότερη ανάπτυξη του Αμαρουσίου – η μετατροπή του σε έναν μεγάλο Δήμο – και η συνακόλουθη αύξηση του μαθητικού του πληθυσμού, επέφερε αλλαγές στο σχολικό συγκρότημα. Η σημαντικότερη αλλαγή συνέβη στην παλιά μονώροφη κατασκευή που στέγαζε το υπόστεγο γυμναστικής, τα αποδυτήρια και τα λουτρά. Το γυμναστήριο κατεδαφίστηκε τη δεκαετία του '70 και στη θέση του αναγέρθηκε το 1^ο Γυμνάσιο Αμαρουσίου. Προσθήκες έγιναν και στο βόρειο τμήμα του συγκροτήματος, στο κτίριο που στεγάζει σήμερα το 1^ο Λύκειο Αμαρουσίου. Τέλος, στην ανατολική πλευρά του συγκροτήματος και παράλληλα με την ανατολική πτέρυγα του 1^{ου} Δημοτικού, χτίστηκε το σημερινό 2^ο νηπιαγωγείο Αμαρουσίου.

Περνώντας στη νότια πτέρυγα του σχολικού συγκροτήματος Αμαρουσίου, στην πτέρυγα που στεγάζεται το σχολείο μας, η αίσθηση που σχηματίζει κανείς στην προσπάθειά του εξακριβώσει τις μετατροπές που συντελέστηκαν στο κτίριο κατά τη διάρκεια της ογδονταετήχρονης μέχρι σήμερα λειτουργίας του είναι αυτή ενός κτιριακού παλίμψηστου πάνω στο οποίο «τα χρόνια, οι άνθρωποι και η ζωή», όπως θα έλεγε κι ο Ελίας Έρενμπουργκ, άφησαν το αποτύπωμά τους. Μολονότι η πτέρυγα του 1^{ου} Δημοτικού

Αμαρουσίου «δείχνει να είναι εκείνη που δέχτηκε τις λιγότερες επεμβάσεις» αυτές κάθε άλλο παρά αμελητέες θα μπορούσαν να θεωρηθούν. Μια ιδιαίτερα σημαντική μετατροπή είναι το κλείσιμο του ημιυπαίθριου χώρου στο ισόγειο της ανατολικής πτέρυγας του σχολείου μας, που έγινε εσωτερικός διάδρομος.

Ο σεισμός του Σεπτεμβρίου του 1999 πλήγωσε σοβαρά το σχολείο μας. Το σχολείο παρέμεινε κλειστό για ένα χρόνο – οι μαθητές του φιλοξενήθηκαν στο Αμαλίειο Οικοτροφείο Θηλέων – και ο Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων προέβη σε εκτεταμένες εργασίες αποκατάστασης του σοβαρά πληγέντος κτιρίου.

Το 2004, για τις ανάγκες φιλοξενίας μαθητών-εθελοντών από Βαλκανικές χώρες, στο πλαίσιο των Ολυμπιακών Αγώνων, αλλά και για λόγους ασφάλειας των μαθητών εξαιτίας της καταπόνησης του κτιρίου από το σεισμό του 1999, οι μέχρι τότε υπόγειες τουαλέτες, που βρίσκονταν στο νότιο άκρο της ανατολικής πτέρυγας, έκλεισαν και αντικαταστάθηκαν από τις σημερινές υπέργειες.

Το 2014, μετά από τη διαπίστωση μιας ανεπαίσθητης, σχεδόν, ρωγμάτωσης στην οροφή του κτιρίου, αφού πρώτα εξετάστηκε σχολαστικά η στατικότητα του κτιρίου με τομές που διενεργήθηκαν σε διάφορα σημεία του, ο Δήμος μας, διαθέτοντας το απαραίτητο κονδύλιο, αντικατέστησε την παλιά μόνωση της ταράτσας με νέα.

Δραματοποιούμε την ιστορία του Σχολείου μας

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες και δραματοποιούν/ αυτοσχεδιάζουν τα παρακάτω, σε σύνδεση με τα μαθήματα της Γλώσσας και της Θεατρικής Αγωγής:

- Τα εγκαίνια του σχολείου από τον Ελευθέριο Βενιζέλο
- Η μελέτη και το χτίσιμο του σχολείου από τον αρχιτέκτονα Πάτροκλο Καραντινό
- Η χρήση του σχολείου ως νοσοκομείο κατά τη διάρκεια του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου
- Η φιλοξενία μαθητών για τους Ολυμπιακούς Αγώνες

Γινόμαστε δημοσιογράφοι και παίρνουμε συνέντευξη από μας γιαγιάδες μας

Προσκαλούμε γιαγιάδες και μαμάδες που φοιτούσαν τα παλαιότερα χρόνια στο σχολείο μας. Γράφουμε τις ερωτήσεις που θέλουμε να κάνουμε. Συμμετέχουμε όλοι!

Γινόμαστε δημοσιογράφοι και μαθαίνουμε πολύτιμες πληροφορίες για τη ζωή των μαθητών τα παλαιότερα χρόνια.

Βλέπουμε φωτογραφίες και μαθαίνουμε πώς ήταν το σχολείο μας τα παλιά χρόνια. Φτιάχνουμε αριθμογραμμή στον πίνακα για να τοποθετήσουμε χρονολογικά το πότε πήγαιναν στο δημοτικό οι προσκεκλημένες γιαγιάδες και μαμάδες (σύνδεση με τα μαθήματα της Γλώσσας και των Μαθηματικών).

Κα Αικατερίνη Πιτταροκοίλη

Η κα Κατερίνα μάς έδωσε πολλές πληροφορίες για το πώς ήταν το δημοτικό τη δεκαετία του '60 και είναι η γιαγιά της Ανδριάνας Γερουλάνου.

Ερώτηση: Πώς ήταν το σχολείο όταν ήσασταν μαθήτριά;

Τα παλιά χρόνια τα παιδιά φορούσαν ποδιές στο σχολείο. Ήταν η ενδυμασία που φορούσαν καθημερινά. Σε άλλο σχολείο πήγαιναν τα κορίτσια και σε άλλο τα αγόρια. Επίσης, κάναμε μάθημα και το Σάββατο. Η σάκα μας ήταν δερμάτινη και βαριά και την κρατούσαμε και τα 6 χρόνια. Ο αριθμός των μαθητών μέσα στην τάξη έφτανε καμία φορά και τους πενήντα και στα θρανία κάθονταν μέχρι και τρία άτομα μαζί.

Ερώτηση: Είχατε τα ίδια βιβλία που έχουμε κι εμείς;

Δεν υπάρχουν βιβλία, τα δανειζόμασταν από κάποιον μεγαλύτερο ή από μεγαλύτερα αδέρφια. Η γλώσσα που χρησιμοποιούσαμε ήταν η καθαρεύουσα και είχαμε το πολυτονικό σύστημα, δηλαδή με δασεία, ψιλή και περισπωμένη.

Ερώτηση: Ο πίνακας ήταν ο ίδιος;

Ο πίνακας ήταν ξύλινος και μαύρος και έγραφε σ' αυτόν με κιμωλία.

Ερώτηση: Είχατε μαρκαδόρους και μπογιές;
Είχαμε κοντύλι και πένα.

Ερώτηση: Τι παίζατε στα διαλείμματα;

Τα παιδιά στο σχολείο έτρωγαν από τα κρατικά συσσίτια, σιτίζονταν δηλαδή με γάλα σε σκόνη, βούτυρο και κίτρινο, λιωμένο τυρί που μοίραζε ο δάσκαλος στους μαθητές. Στα διαλείμματα κάναμε αυτοσχέδια παιχνίδια. Παίζαμε κουτσό, κρυφτό, μπίλιες, κυνηγητό και πολλά άλλα παιχνίδια της εποχής μας.

Ερώτηση: Οι δάσκαλοι έπαιζαν μαζί σας; Σας μάλωναν;

Η διδασκαλία ήταν εντελώς διαφορετική τα παλαιότερα χρόνια. Οι δάσκαλοι ήταν ιδιαίτερα αυστηροί. Για παράδειγμα, όταν τα παιδιά ήταν άτακτα ή δεν ήταν διαβασμένα, είχαν ένα αντικείμενο το βίτσι με το οποίο χτυπούσαν τα παιδιά. Στο Δημοτικό υπήρχε ένας δάσκαλος που δίδασκε όλα τα μαθήματα. Υπήρχε ο επιθεωρητής εκπαίδευσης, ο οποίος επισκεπτόταν ένα διαφορετικό σχολείο κάθε μέρα για να ελέγξει τους δασκάλους και το έργο τους. Έμπαινε μέσα στην τάξη και έλεγχε αν ήξεραν οι μαθητές το μάθημα, αν ήταν περιποιημένα τα παιδιά και ντυμένα όπως έπρεπε.

Κα Καρολίνα Λάιου

Η γιαγιά Καρολίνα πήγαινε στο σχολείο μας τη δεκαετία του '80 και είναι η γιαγιά του μαθητή Άρη Τσακαρισιάνου

Ερώτηση: Πώς ήταν το σχολείο μας όταν ήσασταν μαθήτρια;

Το σχολείο από έξω είναι το ίδιο με τότε, αλλά μέσα ήταν διαφορετικό. Υπήρχαν και κάποιες αίθουσες που δεν υπάρχουν τώρα. Δεν υπήρχαν θρανία με καρέκλες αλλά θρανία εννιαία με το κάθισμα όπου μπορούσαν να κάτσουν και τρία παιδιά. Επίσης, φοράγαμε ποδιές με λευκό γυακά και κορδέλα στα μαλλιά.

Ερώτηση: Είχατε τα ίδια βιβλία που έχουμε κι εμείς;

Τα βιβλία ήταν εντελώς διαφορετικά. Εκτός από το Αναγνωστικό της Α΄ τάξης τα αναγνωστικά των άλλων τάξεων δεν είχαν πολλές εικόνες αλλά σελίδες πυκνογραμμένες. Στο μάθημα της Γεωγραφίας σχεδιάζαμε περιγράμματα Νομών και χάρτες κρατών. Τα τετράδιά μας ήταν όλα μπλε και κολλάγαμε έξω την ετικέτα με το ονοματεπώνυμό μας. Είχαμε φυτολόγιο με ρυζόχαρτο και φυτεύαμε στα κεσεδάκια από γιαούρτι, πάνω σε βαμβάκι, φακές και φασόλια.

Ερώτηση: Ο πίνακας ήταν ο ίδιος;

Ο πίνακας ήταν ξύλινος και πράσινος και έγραφε σε αυτόν με κιμωλία.

Ερώτηση: Είχατε μαρκαδόρους και μπογιές;

Όχι, δεν είχαμε μαρκαδόρους που υπάρχουν τώρα. Είχαμε κηρομπογιές και ξύσματα από ξυλομπογιές. Τα χρησιμοποιούσαμε με βαμβάκι και ζωγραφίζαμε με αυτά.

Ερώτηση: Τι παίζατε στα διαλείμματα;

Στα διαλείμματα τα αγόρια αντάλασαν κάρτες με ποδοσφαιριστές κι εμείς παίζαμε λάστιχο και σχοινάκι. Για να πιούμε νερό, είχαμε σπαστό ποτηράκι με κούμπωμα.

Ερώτηση: Οι δάσκαλοι έπαιζαν μαζί σας; Σας μάλωναν;

Οι δάσκαλοι τότε δεν ήταν όπως τώρα. Ήταν αυστηροί και αν δεν είχαμε διαβάσει μας έβαζαν τιμωρία. Όχι, δεν έπαιζαν μαζί μας. Όταν κάναμε κάποια αταξία, μας τιμωρούσαν.

Κα Νικολέτα Φόρου

Η μαμά Νικολέτα πήγαινε στο σχολείο μας τη δεκαετία του '90 και είναι η μαμά του μαθητή Άρη Τσακαρισιάνου.

Ερώτηση: Πώς ήταν το σχολείο μας όταν ήσασταν μαθήτρια;

Το σχολείο φαίνεται ίδιο με τότε αν και στο εσωτερικό μού φαίνεται διαφορετικό. Τα θρανία ήταν με καρέκλες και δε φοράγαμε ποδιές αλλά τα δικά μας ρούχα.

Ερώτηση: Είχατε τα ίδια βιβλία που έχουμε κι εμείς;

Τα βιβλία ήταν διαφορετικά. Αν ήθελες να κάνεις μια εργασία έπρεπε να βρεις πληροφορίες στην εγκυκλοπαίδεια και μετά την έγραφες με το χέρι στο τετράδιό σου.

Ερώτηση: Ο πίνακας ήταν ο ίδιος;

Ο πίνακας ήταν ξύλινος και πράσινος και έγραφες με κιμωλία.

Ερώτηση: Είχατε μαρκαδόρους καιμπογιές;

Η κασετίνα αν ήταν πλήρως εξοπλισμένη, είχε όλα τα χρώματα. Είχαμε blanco αντί γόμας, αλλά κάποιοι δάσκαλοι δεν το επέτρεπαν.

Ερώτηση: Τι παίζατε στα διαλείμματα;

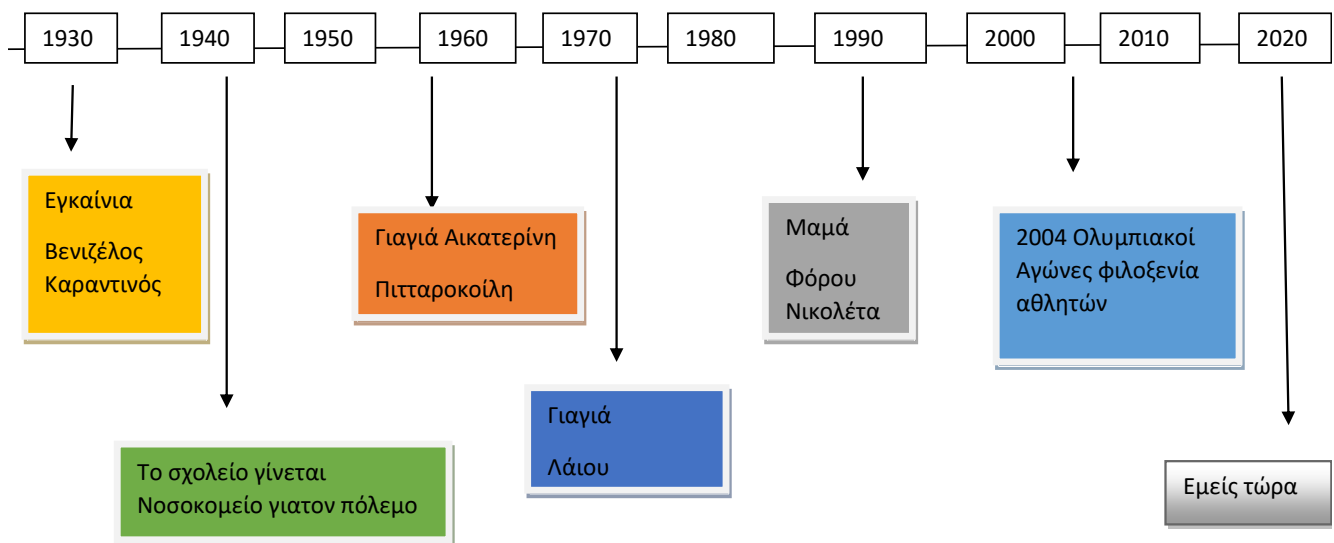
Στα διαλείμματα συζητούσαμε, παίζαμε κυνηγητό, αμπάριζα, μήλα και κάρτες για να συμπληρώσουμε κάποιο άλμπουμ.

Ερώτηση: Οι δάσκαλοι έπαιζαν μαζί σας; Σας μάλωναν;

Οι δάσκαλοι τότε δεν ήταν όπως τώρα. Μερικοί ήταν αυστηροί και μας εξέταζαν με τη σειρά με βάση τον κατάλογο που είχαν στην έδρα. Ήταν καθισμένοι στην έδρα και από εκεί έκαναν το μάθημα.

Ταξιδεύουμε στον χρόνο με την αριθμογραμμή

Για την καλύτερη κατανόηση και χρονολογική τοποθέτηση όσων μας είπαν οι γιαγιάδες μας, φτιάξαμε χρονογραμμή στον πίνακα και τοποθετούμασταν κάθε φορά που μιλούσαμε για ένα γεγονός (σύνδεση με το μάθημα των Μαθηματικών).

Ένα δάσος γίνεται σχολείο κι εμείς γινόμαστε αγρότες!

Οι μαθητές ανακαλύπτουν την ελιά, ένα σύμβολο πολιτισμού και υγείας για την Ελλάδα, στον ελαιώνα του Άλσους. Μαθαίνουν την ιστορία της ελιάς, τη διαδικασία καλλιέργειας, τις διατροφικές ιδιότητές της αλλά και τη σημαντική συνεισφορά της στην ελληνική οικονομία.

Ηρθε η ώρα να γνωρίσουμε το άλσος Συγγρού. Πρώτα περάσαμε απέναντι τη Λεωφόρο Κηφισίας. Περπατήσαμε όλο το μονοπάτι ως το σπίτι του Συγγρού όπου τώρα βρίσκεται το Ινστιτούτο Γεωπονικών Μελετών.

Μετά πήγαμε στον ελαιώνα, απλώσαμε τα λιόπανα και ραβδίσαμε τις ελιές. Τις μαζέψαμε σε καλάθια και τις πήγαμε στη στροφυλιά όπου βγάλαμε το πρώτο μας λάδι!

Μετά παρακολούθησαμε πρόγραμμα για την ελιά και παίξαμε σχετικά παιχνίδια (σύνδεση με το μάθημα της Μελέτης και της Γλώσσας)

Σπαθάρειο Μουσείο και γινόμαστε καραγκιοζοπαίχτες

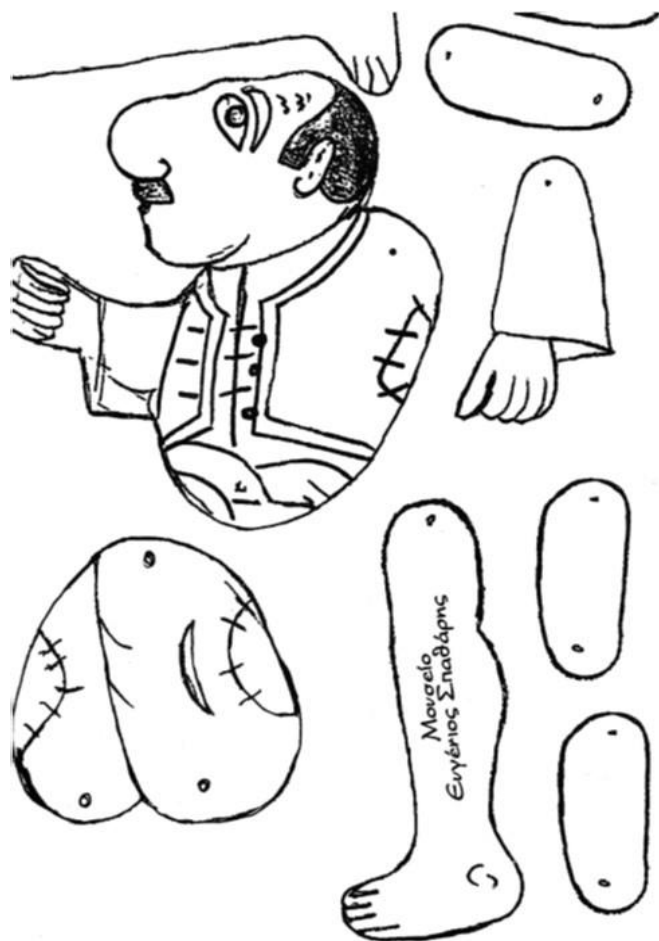
Ο μεγάλος Καραγκιοζοπαίχτης Ευγένιος Σπαθάρης, ήταν από τον τόπο μας και πήγαμε ως το μουσείο του με τα πόδια, παρατηρώντας όλη την περιοχή κατά τη διάρκεια της διαδρομής.

Ακολουθήσαμε ένα ασφαλές από αυτοκίνητα μονοπάτι, ανεβαίνοντας και γέφυρα για να περάσουμε απέναντι την Κηφισιάς. Παρατηρούσαμε τα δέντρα και τα σπίτια.

Εκεί σε ένα νεοκλασικό κτίσμα μάς περίμενε η κόρη του Σπαθάρη που μας έδειξε τον χώρο του μουσείου. Μάθαμε για την ιστορία του θεάτρου Σκιών.

Παρακολουθήσαμε μια παράσταση και παίξαμε και εμείς καραγκιόζη. Μας έδωσαν το απαραίτητο υλικό και κατασκευάσαμε τον καραγκιόζη στο σχολείο.

Με αφορμή το αντίστοιχο μάθημα της Γλώσσας παίξαμε κι εμείς καραγκιόζη με τις φιγούρες που φτιάξαμε (σύνδεση με τα μαθήματα της Γλώσσας και των Καλλιτεχνικών).

Αχ , πόσα πολλά μάθαμε!

Ερωτηματολόγιο

1. Το σχολείο μου έχει χτιστεί πριν από πολλά χρόνια ή είναι νεόκτιστο;

.....
.....

2. Τι θυμάμαι για το τι φορούσαν τα παιδιά τα παλιά χρόνια για να πάνε στο σχολείο, για τα θρανία, τον πίνακα, τα παιχνίδια;

.....
.....

3. Τι θέλω να κάνω τώρα όπως το έκαναν τα παλιά χρόνια στο σχολείο μου;

.....
.....

4. Στο άλσος Συγγρού που είναι δίπλα στο σχολείο μου γίνονται καλλιέργειες;
Αν ναι, ποιες;

.....
.....

5. Τι από αυτά που έκανα στο άλσος Συγγρού για την ελιά θα έκανα ξανά; Πώς;

.....
.....

Σημειώνω όσα πρέπει:

Ποια από τα παρακάτω ονόματα έχουν σχέση με το σχολείο μου;

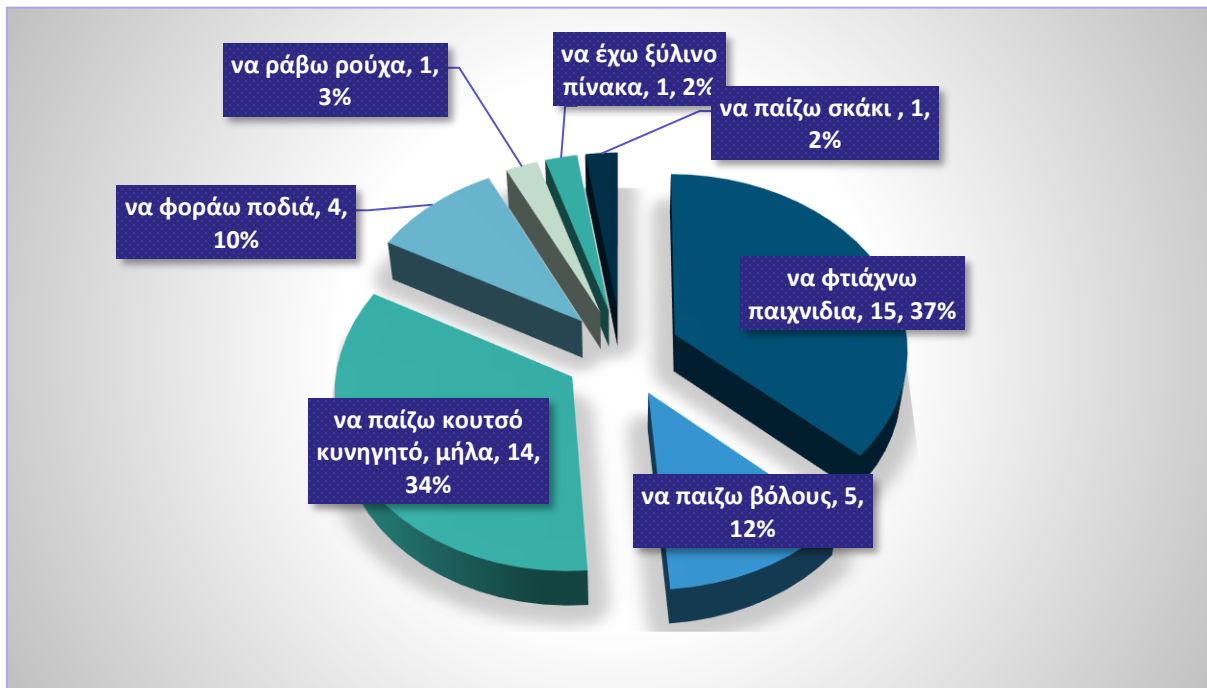
Ελευθέριος Βενιζέλος	
Β' Παγκόσμιος Πόλεμος	
Ευγένιος Σπαθάρης	
Πάτροκλος Καραντινός	
Γιαγιά Καρολίνα	
Ολυμπιακοί Αγώνες 2004	

Συμπεράσματα

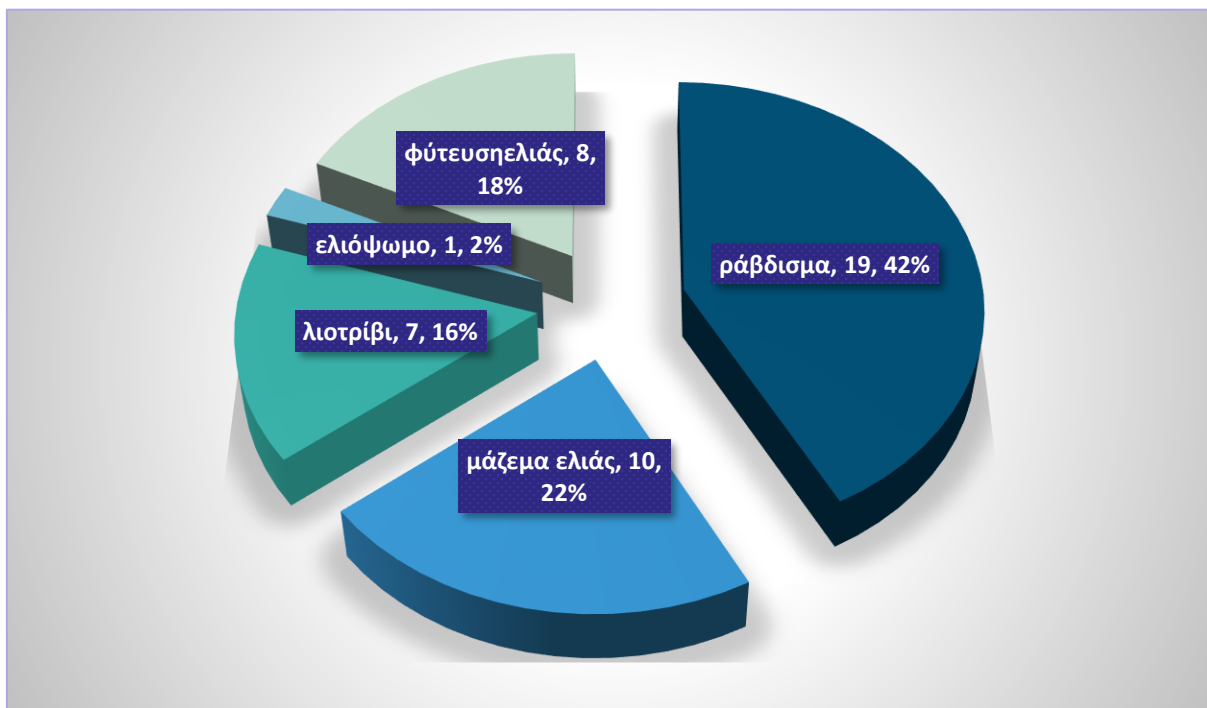
Το ερωτηματολόγιο απαντήθηκε από τα 45 παιδιά του Β1 και του Β2, που είχαν παρακολουθήσει το πρόγραμμα.

- Όλα τα παιδιά γνώριζαν ότι το σχολείο τους έχει χτιστεί πριν από πολλά χρόνια.
- Θυμούνται όλα τα παιδιά ότι οι μαθητές τα παλαιότερα χρόνια φορούσαν ποδιές με γιακάδες, και τα κορίτσια και τα αγόρια. Στις τάξεις είχαν μαύρο / πράσινο ξύλινο πίνακα και έγραφαν με κιμωλία. Τα θρανία δεν ήταν με καρέκλες αλλά ήταν σαν παγκάκια και κάθονταν πολλές φορές τρεις-τρεις. Έπαιζαν πολλά παιχνίδια ομαδικά όπως τα μήλα κυνηγητό και κρυφτό. Είχαν πάνινα και ξύλινα παιχνίδια.
- Τα παιδιά γνωρίζουν για το άλσος Συγγρού και για τις καλλιέργειες που γίνονται σε αυτό. Γνωρίζουν τη διαδικασία περισυλλογής της ελιάς, το ράβδισμα, το ελαιοτριβείο, την παραγωγή λαδιού και τη χρήση του στη ζωή μας.
- Γνωρίζουν πως η ελιά ευδοκιμεί στην Ελλάδα λόγω του κλίματός της.

Στο ερώτημα «Τί θέλετε να κάνετε τώρα όπως το έκαναν τα παλιά χρόνια στο σχολείο τους τα παιδιά» απάντησαν τα εξής:

Στο ερώτημα «Τι από αυτά που έκαναν για την ελιά θα έκαναν ξανά» οι μαθητές απάντησαν τα εξής:

Στο ερώτημα «Ποια από τα παρακάτω ονόματα έχουν σχέση με το σχολείο μας» τα παιδιά απάντησαν τα εξής:

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, τα παιδιά θέλουν να υιοθετήσουν τρόπους ζωής και συνήθειες που υπήρχαν τα παλαιότερα χρόνια. Συνήθειες που αφορούν στον τρόπο παιχνιδιού, στον τρόπο που ντύνονταν τα παιδιά. Επίσης, με ενθουσιασμό θα έφτιαχναν έναν δικό τους ελαιώνα, θα ράβδιζαν και θα μάζευαν τις ελιές.

Τέλος, με αγάπη αγκάλιασαν τις γεωργικές δραστηριότητες και κατανόησαν πως όσα χρόνια κι αν έχουν περάσει κάποιες αξίες παραμένουν αναλλοίωτες, όπως είναι οι διατροφικές αξίες της Μεσογειακής διατροφής, η σύνδεση του ανθρώπου με τη γη και τις γεωργικές εργασίες, ακόμη κι όταν αυτός ζει μέσα στην πόλη.

Τα παιδιά έβαλαν στόχο για την επόμενη χρονιά να φτιάξουν τον δικό τους κήπο στην αυλή του σχολείου!

Τα σκολειά χτίστε

... Λιτά χτίστε τα, απλόχωρα,
μεγάλα, γερά θεμελιωμένα,
απ της χώρας, ακάθαρτης,
πολύβουης, αρρωσιάρας, μακριά.
Μακριά τ' ανήλιαγα σοκάκια,
τα σκολειά χτίστε.

Και τα πορτοπαράθυρα των τοίχων
περίσσια ανοίχτε, να έρχεται ο κυρ Ήλιος,
διαφεντευτής, να χύνεται,
να φεύγει, ονειρεμένο πίσω του
αργοσέρνοντας το φεγγάρι.

Γιομίζοντάς τα να τα ζωντανεύουν
μαϊστράλια και βοριάδες και μελτέμια
με τους κελαηδισμούς και με τους μόσκους,
κι ο δάσκαλος, ποιητής
και τα βιβλία να είναι σαν τα κρίνα ..

Κωστής Παλαμάς

